

Möte med Rådet för Produktion och Transport (RPT)

Datum 2020-11-17,18**Plats** Teams

Deltagare

Henrik Sakari (HS) Ordförande, SCA
Jonas Eriksson (JE), Holmen
Linnea Hedman (LH), Holmen (delar av mötet)
Håkan Gard (HG), Siljan Skog
Jörgen Olofsson (OH), Stora Enso (dag 2, ej dag 1)
Karl Narfström (KN), Stora Enso (dag 1, ej dag 2)
Anders Järlesjö (AJ), Sveaskog
Paul Kewenter (PK), Derome
Johan Möller (JM), Skogforsk
Sören Staaf (SS), Norrskog
Anders Ringbjer (AS), Sveriges Åkeriföretag
Anders Westström (AW), Sydved
Thomas Frick (TF), Södra (delar av mötet)
Patrik Anderchen (PA), Södra (delar av mötet)
Bernt Hermansson, Skogsentreprenörerna
Mattias Eriksson (ME), Biometria
Anna Högvall (AH), Biometria
Peter Eklund (delar av mötet)
Oskar Cederlöf (OC), Biometria (delar av mötet)
Jörgen Björck (JB), Biometria (delar av mötet)
Lars-Erik Jönsson, Biometria (delar av mötet)

Ej närvarande:**Vid protokollet** Anna Högvall**Justerare** Henrik Sakari / Anders Järlesjö**Föredragande** (namn vid rubrik, se nedan)**Bilagor**

1. Mötesunderlag

1 Mötets öppnande och val av justerare (HS)

Henrik hälsade alla välkomna till mötet. **Anders Järlesjö valdes till justerare jämte ordföranden.**

2 Erinran om konkurrensrättsliga riktlinjer (HS)

Ordförande erinrade deltagarna om de konkurrensrättsliga riktlinjerna. Dessa går att finna i arbetsordningen som ligger på RPT:s SharePoint och numera Teams.

3 Föregående protokoll (AH)

Besluts- och actionpunkter från protokollet från RPT i september gicks igenom.

4 Info från ordförande (HS)

- Rådsordförandena för råden har diskuterat tvärgruppen, som nämndes under förmiddagens gemensamma rådsmöte, över tänkbara upplägg och processer.
- Rådsordförandena har tillsammans med Biometria gått igenom vårens VP som presenterades och klubbades igenom på det gemensamma rådsmötet.
- I Biometrias styrelse är det mycket fokus på VIOL 3-projektet.

5 Tvärgrupp mellan råden (HS)

Ett exempel på tvärgrupp som arbetet med en specifik fråga är den grupp som valdes ut för att ta Chaufförsgodkänd mottagningskontroll framåt.

Tanken är att avstämningar i tvärgruppen skall ske efter behov, men troligtvis minst fyra gånger per år.

AJ påtalar att det finns risk för att en sådan tvärgrupp blir som ett fjärde råd, och får medhåll från många ledamöter i RPT. HS svarar att det fortfarande är RPT som ska äga sina frågor och beslut och bereda och prioritera vilka frågor som ska tas upp i tvärgrupperingen.

Rådsordförandena har redan idag möten med jämna mellanrum, men denna tvärgrupp kommer att samlas runt en mer specifik agenda med prioriterade frågor.

PE påpekar att det är viktigt att inte ta upp frågor som inte behöver samordnas då det blir risk att vi tappar effektivitet.

RPT:s förslag på medlemmar till denna tvärgrupp är, jämte ordförande, **Jörgen Olofsson och Patrick Anderchen**. Då Jörgen O inte är med på RPT vid denna tidpunkt tar Henrik S på sig att fråga honom om detta är ok.

6 Bankbreddskampanj (AH)

AH informerar om att bankbreddskampanjen har rullat igång. Hon tar också upp några reflektioner om informationsspridning och påtalar att Biometria behöver draghjälp från samtliga parter i råvaruaffären och från befraktare. Ett antal åkerier har hört av sig till Biometria och varit upprörda över kravet på krönta bankar. Detta krav bör transportsäljarna, i den bästa av världar, redan ha klart för sig i och med att de sluter ett transportavtal.

Frågan om hur kampanjen har fått effekt kom upp. **AH tar på sig att kolla detta med Leif Haglund.**

7 Biometrias debiteringsprincip (AH)

AH visar en formulering kring den nya debiteringsprincipen för R/K och informerar om att det går att, på beställning, få en specificerad faktura vilka R/K man betalar för. Denna

specificerade faktura får man genom att vända sig till Biometrias kundtjänst. Sammanfattningsvis går den nya debiteringsprincipen ut på att när chaufför får en R/K gjord av mätare skall debitering läggas på den part som står som betalningsmottagare för transportredovisning i befraktarkontraktet, inte per automatik på transportföretaget. Fortfarande kvarstår principen om att det är beställaren av R/K som blir debiterad när kund ringer/mejlar kundtjänst. **RPT beslutar att ändra debiteringsprincipen till den föreslagna och ändringen kommer att gälla från den 1/12-2020.** Biometria får i uppdrag att sprida information om denna förändring till externa kunder.

8 Ankomst- och avgångstid korrigerbart (AH)

Förslag: Göra uppgifterna om ankomst- och avgångstid på redovisad mätning korrigerbart för kund.

Motivering: Underlätta administration och få bättre statistik på väntetider i TIS och Förteckning redovisad mätning.

Beslut: RPT bifaller förslaget.

AH: Har gjort en snabb förfrågan internt bland utvecklare och fått besked om att det troligtvis inte rör sig om en stor utvecklingsinsats, men påpekar att om vidare utredning visar på motsatsen eller att det påverkar råvaruredovisningen i stor skala, kan förslaget falla. Dock viktigt att få beslutet på plats i RPT innan vi lägger tid på djupare utredning.

9 Bättre anpassning för Bk4 (AH)

AH förklarar en problembild som finns kring BK4-avstånd. Många befraktare har byggt in logik i sitt anrop som säger att om BK4 avståndet är x km längre än BK1-avståndet ska endast BK1-avståndet integreras till virkesorder. Transportföretaget vill ändå ha frihetsgraden att köra BK4-sträckan och då registrera vägstandard 4000 i mätning. Transportföretaget accepterar att enbart få betalt för BK1-avståndet, men vill ha korrekt hantering av överlast. Detta innebär idag att det blir många transportlarm i Viol.

Biometria har tittat på möjlig lösning för att hantera detta men kommit fram till att det påverkar råvaruredovisningen. **Intern utredning fortsätter och AH rapporterar om ärendet på nästa RPT.**

Frågan om varför det blir olika avstånd vid olika anrop kom upp och Anna tar frågan med Lars-Erik Jönsson.

10 Skrivelse från Sveriges åkeriföretag SLF (AH)

AH avrapporterar hur Biometria behandlat skrivelsen från Sveriges åkeriföretag (SLF). Debiteringsprincipen är en del (punkt 7) och chaufförens ökade ansvar i mätprocessen den andra delen. RPT och SÅ har under hösten tagit del av "Biometriabilagan". denna bilaga kommer nu publiceras på Biometrias hemsida och transportsäljare och transportköpare uppmanas att ta med detta dokument in i transportförhandlingarna. Dokumentet versionshanteras.

Dialogen med SÅ har under processen varit mycket god och förhoppningen är att denna goda dialog mellan Biometria och SÅ hålls varm. Innan årets slut ska Sveriges Åkeriföretag få ett officiellt svar på skrivelsen.

11 Produktionsanalys och kvalitetssäkrad tillredning (ME)

Sender XC VIOL3

Sender XC VIOL3 planerar att släppas 2021. Användaren kommer att uppleva det som en vanlig uppdatering men Sender kommer att börja skicka både mot Viol 2 och VIOL3 parallellt. VIOL3 kommer dock inte att behandla filerna innan produktionssystemet är driftsatt.

Så länge Viol 2 är i drift kommer alla typer av StanForD-filer att fungera, men StanForD 2010-filer av versioner lägre än 3.0 kommer inte att kunna tas om hand av VIOL3. Nästan inga skotare men ca 9% av skördarna skickar idag filer som inte kommer att stödjas av VIOL3, vilket ägarna av maskinerna måste åtgärda innan VIOL3 driftsätts om de ska kunna fortsätta produktionsrapportera.

Fram till att nya Sender XC lanseras kommer ett kvalitetssäkringsarbete kring applikationen att genomföras. En del i detta arbete är att undersöka varför maskiner som idag använder en gammal version av Sender inte uppdaterar till senaste version för att kunna utesluta att dessa maskiner upplevt problem med nyare senderversioner och valt att backa. Idag kör mer än 200 maskiner på äldre senderversioner än den senaste (X1.12).

Biometria kan på förfrågan hjälpa till med sammanställningar över maskiner som kör på äldre versioner av Sender XC och/eller skickar äldre StanForD 2010-filer.

Kvalitetssäkrad tillredning

Utvecklingsarbetet inom projektet Kvalitetssäkrad tillredning inleddes under oktober och löper på med bra framdrift. Leveranser till produktionsmiljön kommer enligt liggande plan under 2021, men exakt när är ännu något oklart på grund av att vissa Lösningssval ännu inte är helt avgjorda.

Prioriterade aktiviteter

Under första halvåret 2021 kommer huvudfokus inom produktionsområdet förutom att färdigställa VIOL3 vara att driva projektet Kvalitetssäkrad tillredning i mål. Utöver detta beslutades att fyra utredningar ska genomföras, som alla berör vidareutveckling kopplad till den funktionalitet som ska levereras inom Kvalitetssäkrad tillredning:

Feedback till maskinförare. Utred vilka behov som finns av feedback till maskinförare med avseende på nyckeltal som kan vara aktuella, kanaler som bör användas, vilka möjligheter till individualisering som bör finnas, etc.

Möjligheter till benchmarkingfunktionalitet. Utred vilka nyckeltal som skulle vara intressanta att inkludera i ett anonymiserat benchmarkingverktyg och hur ett sådant skulle kunna fungera.

Ytterligare nyckeltal. Utred vilka nyckeltal som ska beräknas och tillgängliggöras baserat på produktionsdata och hur de ska tillgängliggöras för branschen.

Uppdragsgivares möjligheter att använda MILQ. Under RPT-mötet framkom önskemål om att även uppdragsgivare vill kunna använda MILQ-appen för olika typer av uppföljningar i egen regi eller via ombud. Omfattningen och karaktären av dessa behov utreds.

Utredningarna ska genomföras av produktionsutskottet och redovisas vid februarimötet tillsammans med förslag på nästa steg.

12 Projekt Digital märkning (HS, TF)

Projektet pågår i två exjobb som sedan kommer ligga till grund för vidare beslut hos råd och Biometria. Södra, SCA, Skogforsk och Biometria är med i projektet. Det ena exjobbet fokuserar på design av system medan det andra exjobbet fokuserar på den ekonomiska nyttan. Studenterna från SLU är Johan Olsson och Pelle Eriksson. SCA frontar exjobbet som syftar till att ta fram förslag på design och Södra frontar det exjobb som fokuserar på den ekonomiska nyttan.

HS: Arbetet är igång och Pelle med handledare har varit i Sundsvall och diskuterat tillvägagångssätt och avgränsningar. SCA skickar nu data från sina system till Pelle som nu börjar jobbet med att analysera. I första hand sker analyser på data från skördare och skotare men även virkesbilarnas positioner vid lastning finns sparade för framtida analyser.

TF: Johan börjar nu med intervjuer av personer på olika positioner kopplat till virkesflödet. Även Biometriapersonal på mätplats kommer att intervjuas.

Exjobben ska vara klara i jan-feb 2021.

13 Leveransavisering (AH)

Fortfarande låg andel som aviseras, men andelen ökar varje månad. För okt-nov ligger aviseringsandelen på 30 %. Det är ett fåtal större aktörer som jobbar aktivt med frågan som gör att den totala aviseringsandelen stiger.

AH visar ett antal aktiviteter Biometria börjat agera på för att få igång Leveransavisering och förklarade Leveransaviseringens stora betydelse som process i VIOL 3.

AH rapporterar också hur det gått rapporten som publicerar inkomna aviseringar till tex vedgårdsansvariga och truckförare. Idag har 26 mottagningsplatser tillgång till rapporten, fördelat på sju kunder och 53 användare. Ett antal industrier jobbar med rapporten skarpt och satt Leveransavisering som krav i sina råvaruaffärer.

Rapporten som riktar sig till chaufför och transportledning är klar, men Anna har inte haft tid att testa den skarpt eller marknadsfört den.

TF undra var man vänder sig för frågor kopplat till leveransavisering och AH hänvisar till Biometrias kundtjänst.

14 Chaufförsgodkänd mottagningskontroll (HS, AH)

Processen med chaufförsgodkända bilder går fortfarande trögt. Endast 112 chaufförer finns upplagda på mätplatser. 646 chaufförer är anmälda till utbildningen på Väx hos oss och av dessa har 266 genomfört utbildningen. 1,4 % av alla lass som körs till bildmättrigg har haft chaufförsgodkänd mottagningskontroll.

Uppdrag startat på Biometria för att genomlysa upplägget och föreslå förbättringar/förenklningar kring utbildningsadministrationen. En referensgrupp är sammansatt av ordförande för RPT och RMR för att stötta och följa arbetet. Det största jobbet ligger dock hos befraktare som, om de inte lyckats förklarar nyttorna med chaufförgodkänd mottagningskontroll, måste köpa processen av transportsäljarna. Anna tar på sig att kolla hur om det är många mottagningskontroller med avvikelser samt om det nu fungerar med chaufförgodkänd mottagningskontroll vid samlast. RPT önskar att Biometria går ut med informationskampanj när jobbet med att se över utbildning och administration kring anmälan är klar. AR påpekar att det är mycket viktigt att nå ut med budskapet att detta stärker svensk skogsindustri ur ett globalt perspektiv.

15 Utökade info- och meddelandeflöden (HS, AH)

Forest X förstudie och framtagning av lösningsförslag är nu klar. Det landade i två separata lösningsförslag, ett för utbyte av transportordrar mellan transportsystem och ett för en informationsportal. AH presenterade lösningsförslagen och ungefärliga utvecklingstimmar. **Inriktningsbeslutet i RPT är fortfarande att bygget av "hubben," som ska göra det möjligt att byta transportordrar mellan transportsystem, inte ska ske i ett Viol 2-läge.** RPT är dock överens om att den snabbt ska vara på plats när VIOL 3 går igång. Fokus bör ligga på API-lösning istället för på en app. Nästa steg blir att den gruppering som kom upp som förslag på det gemensamma rådsmötet (Örjan Vorrei, Henrik Sakari, Patrik Bäckström, Kristian Tomeby, Jörgen Olofsson, Anna Högvall) har ett förmöte. Henrik Sakari kallar till detta. På detta möte bör vi ta ställning till följande frågeställningar:

1. Fatta ett förnyat gemensamt inriktningsbeslut att branschen vill skapa en gemensam möjlighet till utbyte av transportordrar och sätt upp ett business case i form av branschvärde.
2. Sätt tydliga faser med vad som ska uppnås i varje fas och vem som måste ha gjort vad för att lyckas. Här ska vi inse att Biometrias utvecklingsjobb är det lilla i detta sammanhang.
3. Sätt upp vad slutmålet är för lösningen och vad som ska gå att göra från och till olika system. Om ett användargränssnitt ska utvecklas måste vara med i detta beslut.
4. Sätt upp en ambition (storlek på team med olika kompetenser) för ett extra team som håller i och genomför de arbeten som Biometria ska stå för i de olika faserna.

Efter detta har RPT ett nytt möte där även Forest X blir inbjudna till den första delen av mötet. Detta för att svara på eventuella frågor på lösningsförslagen.

16 KV-nämnd (L-E J, AJ, AH)

Utveckling Krönt Vägval:

Lars-Erik presenterade i korthet prioriterade utvecklingsaktiviteter.

- **Automatisering av produktionsprocessen på dygnsnivå:** Produktionsprocessen är den process då data (vägbredd, framkomlighet, väglklass etc) från Trafikverket motståndssätts och blir ruttningsbart i Krönt Vägval. Detta görs nu varannan vecka i vår produktionsmiljö och är ett manuellt moment. I testmiljö sätter nu Biometria upp en helautomatiserad process som varje dygn tar fram ett nytt ruttningsbart vägvalsdatalager baserat på det senaste vägdatat från Trafikverket. Förutom den effektivisering det innebär så ger det också på sikt möjligheter att beakta dynamiska vägdata från Trafikverket, exempelvis vägarbeten och tillfälliga bärighetsnedsättningar. Innan vi produktionssätter den automatiserade processen så behöver vi försäkra oss om att kvaliteten på det motståndssatta vägvalsdatalagret är 100%igt och där återstår utvärdering och eventuellt viss utveckling.

- **Expanderat nät i Krönt Vägval:** Ambitionen är att implementera ett expanderat nät under 2021. Detta ger oss bl.a möjligheter att bättre beakta tid- och bränsleåtgång vid ruttning samt kunna rutta med beaktande av vändning.

Skogsstyrelsens uppdrag:**Lars-Erik presenterade Skogsstyrelsens uppdrag att rapportera in nybyggda vägar till NVDB.**

Skogsstyrelsen utför på uppdrag av Biometria inrapportering av nybyggda vägar till Trafikverket där de sedan digitaliseras och görs tillgängliga i NVDB. Skogsstyrelsen utgår från anmälningar om planerade nybyggnationer av vägar som inkommit till myndigheten. När de konstaterat, via satellitbild eller ortofoto, att vägen är byggd så går de ut med ett formulär till anmälaren där de får fylla i vägdata, såsom framkomlighet, tillgänglighet etc. Dessa data levereras sedan tillsammans med vägens geometri till Trafikverket. Under innevarande år, 2020, så genomförs inrapportering av nya vägar i hela Norrland, Svealand samt Västra Götaland samt Östergötland. Nästkommande år, 2021, så kommer Skogsstyrelsen att utföra detta uppdrag i hela riket. I Götaland kommer de dock endast att fastställa att vägen är byggd och skicka vägens geometri till Trafikverket och NVDB – vägdatat kommer att uppdateras av personal inom väginventeringsprojektet.

Projekt, vägdatainsamling i Götaland:

Anders Järlesjö redogjorde i korthet för läget i vägdatainsamlingsprojektet i Götaland. Inventeringen är ett 5-årigt projekt och ska vara slutfört vid utgången av år 2023.

Inventeringen rullar på bra. Vägar åtgärdas nu som en konsekvens av väglklassningen och behovet av omklassning av vägarna aktualiseras allt mer.

Projekt, vägdatainsamling i Svealand:

Anders Järlesjö ställde frågan när det kan vara lämpligt att genomföra väglklassning norrut med start i Svealand.

Beslutades att ånyo ta upp frågan på RPT i februari och då besluta om eventuell förstudie ska startas.

Waypoint:**Presentationer:**

Anna presenterade Södras förslag gällande ruttning med Waypoint. Förslaget går ut på att kunna hantera situationer på det enskilda vägnätet då Krönt Vägvals rutt upplevs som felaktig, exempelvis då markägaren har utfartsrätt på en specifik väg men där Krönt Vägval ruttar en annan vägsträckning ut från avlägget.

Anders Järlesjö redovisade KVNämndens uppfattning. KV-Nämnden ställer sig negativa till förslaget att rutta med Waypoint med motivet att den rutt som då skapas inte är ett Krönt Vägval utan ett personligt skapat avstånd.

Anders Järlesjö fortsatte med att belysa ruttningsproblematiken relaterat till vägföreningar. Anders beskrev att vi idag i Krönt Vägval i begränsad omfattning försöker hantera båtnadsproblematiken genom att använda ett avstängningsverktyg (dynamic block). Dessa beslut tas i nämnden och genomförs endast när samtliga parter är överens hur ruttningen ska vara, beaktat båtnadsgränser. Anders redovisade sedan KVNämndens förslag att ta fram ett förstudiedirektiv med syftet att beakta gällande båtnadsområden och de faktiska kostnaderna för nyttjande av annans väg och dessutom hantera ersättningsfrågorna (motsvarande t.ex. ett "TAR" system).

Allmän diskussion:

Södra lyfte fram att syftet med Waypoint är att hantera uppkomna ruttningsproblem i vardagen samt att kunna erhålla bra statistik på hur stort problemet med utfartsrätter är.

RPT:s medlemmar är överens att Krönt Vägval är det system som genererar ett objektivt och enhetligt avstånd mellan start – och slutplats oavsett aktör.

I diskussionen framkom också att eventuell användning av Waypoint endast ska vara ett stöd då Krönt Vägvals rutt inte är lämplig.

Följande beslutades:

- Krönt Vägval skall fortsatt vara standardmodellen som på ett objektivt och enhetligt sätt genererar avståndet mellan avlägg och inmättningsplats. Givet samma start och slutpunkt skall det oavsett befraktare ge samma avstånd.

- Biometria tar tillsammans med Skogforsk och KVNämnden fram ett förstudiedirektiv. Förstudien ska belysa problematiken vid ruttning relaterad till vägföreningar o.dyl och titta på möjligheten att utveckla ett Krönt Vägval som beaktar gällande båtnadsområden och de faktiska kostnaderna för nyttjande av annans väg samt dessutom hanterar ersättningsfrågorna (motsvarande t.ex. "TAR" systemet), baserat på Krönt Vägval. En sådan modell skulle skapa förutsättningar för en mer hållbar ruttning.

- Biometria utreder alternativet att införa "Waypoint" som ny avståndstyp med syftet att kunna hantera situationer som Krönt Vägval idag ej beaktar(exempelvis utfartsrätter).

Konsekvenser utreds där bl.a följande beaktas:

- Påverkan på IT-system
- Implementeras i Viol2 eller vänta till Viol3.
- Övriga konsekvenser.

17 VP vår 2021 (HS)

Enda reflektionen från RPT på vårens VP är att aktiviteten *Standardiserad och automatiserad identifiering på mätplats* inte prioriterats. RPT bevakar att inte de första stegen, med att ta fram standard och få igång en pilot, skjuts på allt för lång framtid.

18 Teams (AH)

Det är fortfarande problem för några att komma åt Teamsytan för Biometrias nationella råd. Anna lyfter detta med Intern IT.

19 Övriga frågor (HS, AH, JO)

JO: Förslag att Biometria tar fram en ny, uppdaterad transporthandledning liknande den som VMF Qbera tillhandahöll förut. Den nya transporthandledningen ska täcka hela landet. RPT ställer sig positiva till detta och det gör även Sveriges Åkeriföretag. Det praktiska arbetet skulle i sådana fall landa på Skogforsk och eventuellt VSG. En del av jobbet är redan klart i och med framtagningen av dokumentet Chaufförens roll i mätning. En arbetsgrupp med representanter från hela landet samt från Sveriges åkeriföretag bör sättas ihop. Anna lyfter frågan med Skogforsk och finansieringsfrågan internt på Biometria.

20 Utvärdering dagarnas möte (alla)

- Bra förberett och genomfört möte med bra material.
- Bra att material skickas ut någon vecka innan så man kan vara förberedd och mer insatt i frågorna.
- Vi har lärt oss mötesformen på Teams och kommer till beslut trots att vi inte ser varandra.
- Det gemensamma rådsmötet är svårare att hålla på Teams. Det blir mer monolog än dialog.
- JM: tycker det är svårt att sätta sig in i detaljer när man inte är väl känd i ämnet.
PE: Då Skogforsk endast är adjungerande finns inga hinder för att Skogforsk sätter in olika personer beroende på ämne. AH och HS bevakar detta då det är dags att sätta ihop agenda till nästa rådsmöte.
- Tre punkter som RPT vill lyfta från dessa dagars möte är:
 - Ändring av debiteringsprincip
 - RPT ställer sig positiva till att sätta ankomst- och avgångstid korrigerbart för extern kund i Violklienten.
 - Vi tar oss an arbetet med en Transporthubb tillsammans med IT-rådet.

21 Kommande möten (AH)

Enskilt 23/2 plats oklart. Högst troligen Teams
Enskilt + gemensamt (18–19) /5 plats oklar

